

Bonaire - otok plamencev

// Taja Cvetko

Površina: 288 km²

Št. prebivalcev: 16.000

Št. vrst ptic: zabeleženih je prek 210 ptičjih vrst

Ogrožena ptica: rumenoperuta amazonka (*Amazona barbadensis*, podvrsta *rothschildi*); celotna populacija na otoku šteje okrog 800 ptic

Zanimive vrste ptic: rdeči plamencev (*Phaenicopterus ruber*), rjavi pelikan (*Pelecanus occidentalis*), velika bela čaplja (*Casmerodius albus*), rjavi strmoglavec (*Sula leucogaster*), ameriška siva čaplja (*Ardea herodias*), tribarvna čaplja (*Egretta tricolor*), progasta zelena čaplja (*Butorides striatus*), snežna čaplja (*Egretta thula*), rdeča čaplja (*Egretta rufescens*), ameriški komatni deževnik (*Charadrius semipalmatus*), krpļjasti prodnik (*Calidris pusilla*), kratkokljuni greznik (*Limnodromus griseus*), azteški galeb (*Larus atricilla*), kraljeva čigra (*Sterna maxima*), rjavolična aratinga (*Aratinga pertinax*, podvrsta *xanthogenius*), karakara (*Polyborus plancus*), kolibri vrste *Chlorostilbon mellisugus*, tropski oponašalec (*Mimus gilvus*), rumenoprsi sladolizec (*Coereba flaveola*)

Zavarovana območja: Nacionalni park Washington-Slagbaai na severnem delu otoka, Pomorski park (vključuje celoten otok od morske gladine do globine 60 metrov), območja, vključena v Ramsarsko konvencijo: Lac (700 ha), Pekelmeer (400 ha), Klein Bonaire (600 ha), Gotomeer (150 ha), Slagbaai (90 ha)

Varstveni problemi: Nekoč je bil otok pokrit z gozdom, ki so ga v 19. stoletju skoraj v celoti izsekali. Danes drevesa ogrožajo predvsem sesalci, ki jih je na otok zanesel človek. Števila oslov in koz, ki svobodno »vandrajo« po otoku, ne pozna nihče. Mnoge endemične rastline (ki nimajo nobenih obrambnih sredstev proti rastlinojedcem) so na robu izumrtja. Večinoma jih pojedjo že, ko pogledajo iz zemlje, zato danes prvotno rastlinstvo na otoku ne uspeva več. Le nekaj je še velikih, mogočnih dreves, redko posejanih po otoku, ki dajejo upanje, da se bodo v zaščitenih in varovanih območjih še ohranila.

Seznam priporočene literature:

<http://www.bonairebirds.com/>

<http://www.washingtonparkbonaire.org/>

Podnapis:

Zemljevid: uporabljen z dovoljenjem »The General Libraries, The University of Texas at Austin«

1: Hiša v glavnem mestu Kralendijk

2: Pisane maske na uličnem karnevalu

3: Na otoku prevladuje nizko boedeče grmičevje

4: Mangrove v brakični laguni Lac Bay

5: Školjka v laguni Cai

6: Azteški galeb (*Larus atricilla*)

foto: vse Taja Cvetko

Vseh 365 sončnih dni na leto prijetna klima, azurno morje ... raj za potapljače in ornitologe. Topografija otoka je zelo raznolika; od hribov, suhega gozda, kamnitih obal, ravnin s slanimi jezери, apnenčastih planot, koralnih grebenov, peščenih obal do jezera z mangrovami. Otok obdaja koralni greben, ki je raznolik svet v malem. Tu domuje kar 57 vrst trdih koral ter 350 zabeleženih vrst rib, zato je zelo priljubljen med potapljači. Posebnost otoka so tudi morske želve. Odrasle prave (*Eretmochelys imbricata*) in glavate karete (*Caretta caretta*) se vsako leto vračajo in na peščenih obalah odlagajo jajca. Pester živalski svet pritegne vsakega obiskovalca tega otoka. Svoje dodajo še izredno prijazni prebivalci, potomci prvotnih prebivalcev Amerindiancev, Špancev, Afričanov in Nizozemcev. Mešanica kultur se kaže v lokalnih običajih in kulturnem bogastvu in pride še posebej do izraza na uličnih karnevalih, kjer se prek glasbe in plesa pokaže vsa raznolikost evropske in afriške dediščine.

Najlaže je otok spoznavati na kolesu. Tako se tudi najlaže približamo lagunam s plamenci, rjavimi pelikani (*Pelecanus occidentalis*), čapljami in drugimi pticami. Prijetna obalna cesta omogoča čudovite poglede na turkizno morje (slika 7). Rumenoperute amazonke (*Amazona barbadensis*; slika 8) in rjavolične aratinge (*Aratinga pertinax*) s svojim čebljanjem kar same opozarjajo nase. Zanimivo jih je opazovati, kako se hranijo na vrhu kaktusov. Kadar se s kolesom nisem ustavila, pogosto niso niti odletele. Je pa res, da jih je v tem primeru zaradi varovalne zelene barve in rumenih glav na cvetočem rastlinju skoraj nemogoče opaziti.

Rdeči plamenec (*Phoenicopterus ruber*; slika 9) je zaščitni znak Bonaira, ki ga pogosto imenujejo kar otok plamencev. V času paritvene sezone jih je na otoku več tisoč. Tu je eno redkih območij, kjer plamenci vzrejajo mladiče, saj imajo za to vse pogoje; ustrezno mehka tla, veliko hrane z visoko vsebnostjo soli, svežo vodo in popoln mir. Te elegantne rožnate ptice je mogoče opazovati na več mestih, med drugim tudi v Nacionalnem parku Washington. Gnezdijo v plitvih slanah lagunah. Hitro jih vzne- miri vsak zvok in celotna jata takoj odleti.

Poleg ptic so najbolj pogoste živali plazilci. Od vseh najbolj veličastni so ogromni legvani (*Iguana iguana*; slika 10). Samci lahko dosežejo do 1,5 metra. Večino dneva preživijo na drevesih. Če se ne premikajo, jih zaradi varovalne barve težko opaziš. Vznemirjeni pa so zelo hitri. Imela sem veliko srečo, da sem enega prese- netila. Za umik je bilo prepozno, obmiroval je kot mrtev. Proti nevarnosti se je zavaroval tako, da je ostal popolnoma negiben, »neopazen«. Celo dihanje je postalo počasnejše, komaj opazno. Lahko sem ga prijemala, pa se ni niti premaknil!

Raziskovanje otoka z njegovimi naravnimi lepotami je še toli- ko lažje, ker so prijazni domačini pravi poliglotti. Govorijo pa- piamento (lokalni jezik), nizozemsko, angleško ter špansko. ●

